

[Undervisningsministeren.]

et forslag om en langsigtet reform af ungdommens uddannelsesfond omfattende også en tidsplan for reformens gennemførelse. En sådan reform vil selvsagt kun kunne gennemføres gradvis, og regeringen arbejder med udarbejdelsen af en sådan langsigtet plan forhåbentlig til fremsættelse i næste folketingssamling.

Knud Nielsen: Jeg fandt ikke i den meget lange forklaring og de mange opremssninger, som undervisningsministeren her kom med, nogen acceptabel undskyldning for at udskyde reformen. Der er talt meget fra forskellige ordføreres side og også fra undervisningsministerens side om nødvendigheden af en prioritering af opgaverne. Nu er det jo sådan, at den økonomiske vækst for over halvdelens vedkommende skyldes øget uddannelse og udvidet forskning. Det vil sige, at det er forudsætningen for, at vi kan få alle de andre ønsker opfyldt og løst alle de øvrige samfundsopgaver, og det er en forudsætning for, at hr. Knud Bro kan få de efterlyste toiletter.

Undervisningsministeren udtrykte sin tilfredshed med, at jeg som socialdemokratiets ordfører havde givet udtryk for, at vi forstod, at en reform ikke kunne gennemføres på én gang. Det er da klart, vi er realister. Men netop fordi den ikke kan gennemføres på én gang, er det så uhyre vigtigt, at vi får begyndt på den nu.

Endvidere sagde undervisningsministeren, at demokratiseringen af adgangen til uddannelse ikke alene er et økonomisk problem. Det kan jeg naturligvis heller ikke være uenig med undervisningsministeren om, men det er jo sådan, at får vi først det problem ryddet af vejen — og det har vi muligheder for over en årrække — kan vi tage fat på og koncentrere os om de øvrige problemer, som er meget store, altså de miljømæssige og traditions-mæssige hindringer for uddannelsen.

Adskillige af ordførerne og også undervisningsministeren brugte her gentagne gange udtrykket studenterløn. Jeg ved ikke, hvad formålet er med at bruge det udtryk. Er det formålet at skabe skel efter princippet: del og hersk? Det er nemlig interessant at se, at ingen af de uddannelsessøgendes organisationer taler om studenterløn. De taler om

fuld stipendiestøtte eller uddannelsesløn, fordi de ønsker en ordening omfattende alle kategorier af uddannelsessøgende. Det er udtryk for solidaritet mellem disse kategorier. Den ene gruppe søger ikke at skrabe mere til sig på den andens bekostning. Det er et udtryk for den samme solidaritet, vi så her forleden dag, i onsdags, hvor arbejdsmændene sluttede op om demonstrationen herude på slotspladsen. Jeg synes, det er en solidaritet, som lover godt for fremtiden, når disse unge er færdiguddannede og kommer ud i erhvervslivet. Holder den så langt, så vil det betyde en glædelig ændring af de bestående forhold.

Hr. Knud Bro sagde, at før man gennemførte en udbygget støtteordning, måtte man løse strukturproblemet. Jeg er ikke enig i den betragtning, og til illustration af, at de to ting i hvert fald skal ske samtidig, vil jeg gerne sige lidt om forholdene ved det medicinske fakultet. Her er der nemlig gennemført en ny studieordning. Her har man løst strukturproblemet med en forprøve efter første år og eksamen efter andet og tredje år — de udgør tilsammen 1. del — og 2. del er ligeledes opdelt i en forprøve efter første år og endelig embedseksamen efter 2½ år. Den ordening skulle give en bedre mulighed for planlægning af undervisningen. Der er så samtidig blevet indført ret stramme tidsgrænser for gennemførelsen af disse prøver og eksaminer. Disse tidsgrænser forudsatte en effektiv studietid, det vil sige, at de umuliggjorde erhvervsarbejde ved siden af studierne. Det vil igen sige, at man her har gennemført en studieordning, som forudsætter, at de studerendes økonomi i studietiden er sikret. Denne sikring skulle opnås gennem den reform, som nu udskydes. Resultatet er, at dette studium i endnu højere grad end andre bliver et studium for velstillede folks børn. Det er muligt, at en adgangs-begrænsning er nødvendig, men så må den i hvert fald ikke baseres på sociale og økonomiske kriterier. I øvrigt har man ved det medicinske fakultet allerede måttet dispensere fra disse tidsgrænser, som er en nødvendig forudsætning for en effektiv studieplanlægning. Man giver nu studerende op til et halvt års orlov, hvis de kan dokumentere det, man kalder presserende økonomiske problemer. Der er givetvis en sammenhæng i disse ting. Der